

Col·laborar a Flora Catalana. El voluntariat

La gratificació personal de treballar
en benefici d'altri

TEXT: Junta Directiva de Flora Catalana

A aquestes alçades, i en aquesta revista, descriure Flora Catalana probablement sigui del tot innecessari. No obstant, i amb certa freqüència, quan hom està immers de ple en una organització és fàcil que perdi de vista els principis que la regeixen, els seus valors. Es ben bé allò d'*els arbres no deixen veure el bosc*. Per això, potser no està de més esmentar novament els puntals de la nostra associació, aquest cop de manera més detallada i formal, abans d'aprofundir més en el tema del voluntariat i la gran tasca que duu a terme a Flora Catalana.

Sempre hem presentat Flora Catalana com una organització sense ànim de lucre, i precisament això és el que pretén ser. Es a dir, una associació on les persones que hi col·laborem, des dels que estem a la direcció fins als voluntaris que envien imatges per a la web, no es lucren ni per mitjà de remuneracions dineràries, ni tampoc a canvi de pagaments en espècie. També cal tenir clar el nostre objectiu principal, al qual en termes organitzatius ens hauríem de referir com "la missió": *difondre el coneixement de la nostra flora, tant des d'un punt de vista botànic com etnobotànic*.

En definitiva tenim una tasca clara a fer, la de donar a conèixer la nostra flora a la societat catalana, amb la voluntat de sensibilitzar i de formar la ciutadania perquè entenem que, com més conegui la nostra flora, més la respectarà i més contribuirà a la preservació de la biodiversitat vegetal. Una tasca de sensibilització que volem que arribi a tot l'espectre social, pel que fa tant a l'edat com a la diversitat cultural. Volem arribar, així, tant a infants com a gent gran, i tant a persones que no tenen una formació afí al tema que tractem, com a experts en la matèria. Una tasca complexa en la qual, dia a dia, estem immersos.

Per dur a terme aquest objectiu, fem ús de les noves tecnologies, tot i que intentem no deixar de banda la presencialitat, que sempre és més difícil donada l'amplitud del territori. D'aquí que la nostra associació s'organitzi territorialment i per projectes. L'organització per projectes es basa en els grups de treball, composts de persones que treballen amb un objectiu comú, produint eines i serveis que la nostra associació ofereix a la societat, normalment de forma telemàtica (web de l'associació, web del catàleg de flora, Flor@ula, revista *Milfulles*, claus di-

Sortida botànica guiada a El Vendrell arran de l'exposició «Fulles, un món extraordinari» (febrer 2022).

cotòmiques visuals, etc.) però no sempre, ja que en alguns casos poden ser xerrades presencials, per citar un exemple. L'organització territorial, en canvi, es basa en el que anomenem "grups locals" i "punts locals", essent els segons una forma prèvia, més simple, menys autònoma i teòricament provisional, dels primers. En el fons ambdues figures acaben essent grups de persones que tenen en comú residir en una mateixa àrea de territori i que es reuneixen per a sortir a la natura, gaudint amb l'aprenentatge de compartir la informació sobre la nostra flora i tot el que l'envolta, la qual cosa fan organitzant sortides, xerrades, tallers, exposicions, etc. Aquests col·lectius són importants perquè acosten la nostra flora a les persones de manera presencial, amb una calidesa que no podran proporcionar mai les noves tecnologies.

A la vista del que s'ha explicat, podem descriure fàcilment "la visió" de la nostra associació: *Sensibilitzar, formar i fer participar la societat catalana en el coneixement i preservació de la nostra flora, tant de manera telemàtica com presencial i sempre de manera altruista.*

Concloent aquesta anàlisi descriptiva de Flora Catalana, podem dir que ja sabem què som (una entitat sense ànim de lucre), també tenim clar què

fem (divulguem el coneixement botànic i etnobotànic –sensibilitzant i formant– la societat catalana) i, en la visió, també queda clar com ho fem (telemàticament o presencialment i sempre de manera altruista). Només queda saber qui fa tot això en una entitat altruista i sense ànim de lucre. La resposta és única: el voluntariat.

A Flora Catalana ens enorgullem de dir que tota la feina feta i tota la informació publicada en les nostres plataformes digitals és resultat del treball i l'esforç dels voluntaris de la nostra associació. Un treball fet amb generositat per persones que gaudeixen compartint el seu coneixement, de manera altruista, incentivades pel respecte cap a l'entorn natural que ens envolta. A Flora Catalana som voluntaris tots, des dels membres de la junta directiva fins a qualsevol de les persones dels grups de treball, passant pels coordinadors i integrants els grups locals. Així doncs, la web de Flora Catalana i tots els seus recursos estan desenvolupats per voluntaris i la informació també la mantenen ells; de la mateixa manera, el voluntariat també organitza i promou l'acció dels grups i punts locals. Actualment, la nostra associació disposa de dos mil socis, dels quals més de cent-cinquanta són voluntaris actius que fan possible el que s'acaba d'esmentar.

Sortida del curs sobre plantes exòtiques invasores a Catalunya (Parc de la Serralada de Marina, juny 2022).

Inauguració de l'exposició «Fruits i llavors» a Torroella de Montgrí (setembre 2018)

Sortida del curs d'introducció a les algues a Roques planes (Sant Antoni de Calonge, juny 2022).

Sortida del curs d'introducció als líquens (PN St. Llorenç del Munt i l'Obac, juliol 2022).

Responsabilitat i precaució amb les plantes

I què en treu un voluntari de dedicar hores als projectes o grups de Flora Catalana? Aquesta és la pregunta que sovint ens fan i que, molt probablement, un bon nombre dels nostres lectors s'està formulant ara mateix. La resposta no és simple, bàsicament perquè persones diferents poden tenir motivacions diferents, tot i que existeixen uns beneficis comuns a tots els nostres col·laboradors:

■ **Gaudir.** Les persones que estimem la natura, i en particular la flora, gaudim coneixent altres persones que comparteixen la nostra afició i gaudim, també, contribuint a potenciar un col·lectiu que se'n preocupa.

■ **Aprendre.** La col·laboració en grups de treball és una font de coneixement, bàsicament perquè s'han d'adquirir coneixements i competències que permetin el desenvolupament de les eines o els serveis que s'ofereixen. Aquells a qui agraden les plantes gaudeixen molt amb aquest aprenentatge.

■ **Creixement personal.** En un entorn capitalista on malauradament l'egoisme és ben palès, aprendre a treballar per als altres, contribuint generosament, per poc que sigui, a fer que un col·lectiu es desenvolupi, creixi i aprengui, és quelcom molt gratificant que repercuteix positivament sobre l'autoestima i que ens ensenya a viure millor, ampliant els nostres valors i ajudant el nostre creixement personal.

Aquests tres beneficis que, de manera general, copsem en els nostres voluntaris són els que inspiren l'eslògan de la nostra associació: *viu, gaudeix i aprèn amb la nostra flora*, on "viure" fa referència a aquest creixement personal que ens aporta l'altruisme, i en què "gaudir" i "aprendre" són dues aportacions més que reforcen aquest creixement alhora que ens motiven i enriqueixen. Ens agrada pensar que, en el fons, el conjunt d'aquests beneficis personals ens fa millors persones. Aquesta és la bellesa subjacent a l'activitat que duu a terme el voluntariat de la nostra associació.

La col·laboració en el nostre voluntariat és oberta a tothom, tot i que prèviament tenim una reunió inicial amb el voluntari per explicar-li les diferents tasques en què pot col·laborar i convidar-lo que se sumi al lloc que més li agradi de la nostra organització. I precisament, pensant en aquesta possibilitat àmplia de col·laboració i amb el fet que la tasca de Flora Catalana és en benefici de tothom, vàrem establir un segon eslògan, que utilitzem quan volem

Xerrada sobre evolució vegetal en el marc de l'exposició «Arbres, els gegants del món vegetal» a Torroella de Montgrí (octubre 2022).

ressaltar la universalitat de la nostra associació: "Flora Catalana som tots i totes!" Aquesta frase intenta dir que a Flora Catalana hi pot treballar tothom per a tothom, per la qual cosa esdevé un bé comú que entre tots mantenim i millorem.

Per acabar amb el relat acadèmic sobre missió, visió i valors, ens resta encara parlar d'aquests últims. Els valors de Flora Catalana, que hem anat definint en donar forma a la nostra associació, són:

■ **Altruisme.** L'actuació de la nostra associació és en benefici de les persones que són usuàries de Flora Catalana. Es treballa perquè coneguin la nostra flora, tant des d'un punt de vista botànic com etnobotànic, sensibilitzant-los en la importància del nostre patrimoni de biodiversitat vegetal.

■ **Rigor.** Treballem perquè les eines i els serveis que oferim (botànics i etnobotànics), proporcionin informació de la nostra flora sempre ben fonamentada i amb rigor.

■ **Igualtat.** Ens esforcem perquè tothom tingui igualtat de condicions per a accedir al coneixement de la nostra flora, de la qual cosa n'és exemple que totes les eines que oferim són gratuïtes, i ni tan sols fem pagar quota als socis per tal d'evitar que l'economia sigui un factor limitant a l'hora d'accedir a aquest coneixement.¹

¹L'únic servei que té cost econòmic a Flora Catalana és la formació que s'ofereix a Flor@ula. No obstant, els nostres cursos tenen un preu baix gràcies al fet que el nostre professorat els imparteix voluntàriament (sense lucre econòmic). Tot i així, hem de gravar-los econòmicament perquè és la font d'ingressos de l'associació que ens permet fer front a les despeses que comporta el normal funcionament de Flora Catalana.

■ **Respecte.** El nostre treball es guia pel respecte, tant entre persones, que és essencial per a aconseguir un equip eficient, com vers la resta d'éssers vius i el seu entorn, imprescindible en la nostra activitat a la natura.

■ **Compromís social.** Treballem compromesos amb la nostra societat, i pensem que amb aquesta actuació de sensibilització i divulgació podem contribuir, amb el nostre granet de sorra, al coneixement, preservació i millora de l'entorn natural en benefici de tots.

Aquests valors marquen l'esperit del treball que duem a terme i que han donat forma a la Flora Catalana actual. Tot i que són molt genèrics, esdevenen un referent a seguir per tal d'evitar que, en algun moment, els arbres no ens deixin veure el bosc.

És de justícia que, arribats a aquest punt i en reconeixement a l'esforç de totes les persones que formen el voluntariat de Flora Catalana, agràim des de la junta directiva la tasca dels nostres voluntaris que ha fet possible, i fa, que Flora Catalana sigui el que és.

Moltes gràcies a tots!

T'anيمem a compartir amb nosaltres aquesta experiència, formant part del nostre voluntariat.

T'agradarà!

Fes-te voluntari de Flora Catalana.

escriu-nos a comunicacio@floracatalana.cat